

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2014. május • LVIII. évfolyam • 651. szám

5.

Ó, FÁJÓ BÜSZKESÉGEM S VIGASZOM,
ARAD, – ÉPESBÚSAN SZÍVEMBE VÁG,
HOGY BÖLCSŐM S SZENT BITŐID EGYAZON
ERPŐID BÚS FÁJÁBÓL ÁCSOLÁK...

(TÓTH ÁRPÁD)

A Mohos tulkai

BENEDEK ELEK nyomán

Sűrű erdő borította hajdan a Mohos-hegyet Gömörben. Hanem egyszer arra vetődött egy szegény ember, s felszántott egy jó darab helyet a Mohos lankásán. Bevetette piros szemű búzával, s esztendőre olyan szép termése volt, hogy csudájára jártak.

A szegény ember minden esztendővel nagyobb-nagyobb darabot szántott föl. Búzavetés hullámozott a Mohos tetején, szőlő mosolygott a napos oldalán.

Közben megházasodott, s Isten megáldotta sok gyermekkel. De az asztalfiából a kenyér soha ki nem fogyott. Ahogy szaporodtak a gyermekek, úgy szaporodott a szegény ember gazdasága. Számát sem tudta ökrének, lovának, juhának.

És nőttek, nevedtek sorban legények, leányok: azok megházasodtak, ezek férjhez mentek, de egy sem hagyta el az apai házat. Ahányan voltak, mind egy kézre dolgoztak, s így sokkal többre mentek.

– Ha én behunyom a szememet – szolt az öreg –, akkor is maradjatok együtt, a birtokot el ne osszátok. Sokan vagytok, egyre kicsi esnék, de ha egymást támogatjátok, soha ki nem fogy a kenyér az asztalfiából.

De amint a szemét behunyta az öreg, a testvérek megegyeztek, hogy osszák el a birtokot. Mintha Isten sem akarta volna, hogy osztozkodjanak, százszor is elszakadt a mérőlánc, amint húzták keresztül-kasul a szántóföldeken. S amikor nagy ügyelbajjal megcsinálták az osztályt, egy sem volt azzal elégedett.

Aztán a lábasjóságokra került a sor. De még csak itt gyűlt meg a bajuk igazán! Végül megmaradt hat pár tulok, a legszebb, s mert tizenketten voltak, egyre csak egy jutott, párja nélkül. Azám, de mind párosával szerette volna!

Hogy tegyenek igazságot? Elhatározták, hogy kieresztik a pajtából a hat pár tulkot, s amelyikük földjén megállapodnak, azé legyenek.

Kieresztik a tulkokat, s ím, azok neki-rugaszkodnak a hegynek éktelen bögéssel, s egy szempillantásra eltűnnek a hegy tetején. Hej, vajon hol állapodnak meg? Mind abban reménykedett, hogy az övé.

CSEH KATALIN

Dal

Élj sokáig béke-ségben,
mint a madár a fész-kében.

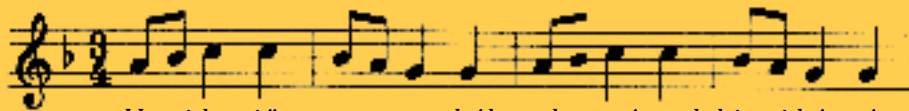
Élj sokáig boldogságban,
mint nyár-illat az akácban.

Élj sokáig szeretetben,
mint a hála szív-melegben.

Élj sokáig mint kőváros,
légy velem mindig határos.

Ha vihar jó

WEÖRES SÁNDOR – GRYLLUS VILMOS

Ha vi-har jó a ma-gas-ból, ne bo-csáss el, ki-csi bá-tyám,

Ha fa-lomb közt te-li-hold lép, ki-csi né-ném, te vi-gyázz rám.

Falu végén van a házunk, a bozótból ki se látszik,
De a cinke, ha leröppen, küszöbünkön vacsorázik.

Nosza szaladtak ki a tetőre, hadd lássák a tulkokat. Azám, de nem látták sehol. Keresik mindenfelé, s egyszerre megállanak mind, mintha földre gyökeredzett volna a lábuk. Ott, ahol legkeményebb volt a föld, most süppedős semlyék keletkezett, halál fia, aki rálép. És kihallik a földnek gyomrából a tulkok szomorú bögése...

– Istennek ujjá ez – mondta a legöregebb testvér –, mert nem hallgattunk édesapánk szavára. Visszamentek az apai házba, s többet egy sem gondolt az osztásra: együtt éltek, együtt dolgoztak.

Hanem a süppedős semlyék megmaradt a Mohos tetején, s éjjelenként mintha kihallanék a tulkok bögése.

– Halljátok – mondják ilyenkor a környékbeli népek –, bögnék a Mohos tulkai. Bizonyosan osztozkodnak valahol...

TOMOS TÜNDE rajza

Fordítottam lábam
a hazai tájnak,
tudtam: otthon sudár
jegenyefák várnak.

Icipici házunk
kapujában lesve
édesanyám is vár
minden áldott este.

Icipici kutyám
futva jött elébem,
vakkantva köszöntött:
végre hazatértem.

(László Gyula)

BUDA FERENC

Fut, robog

Weöres Sándor nyomában

Fut, robog az ekeka,
vele lohol az üka,
bimm-bumm, biribangó!
Ha elakad az a kapa,
hasra esik az üka,
bimm-bumm, biribangó!

Fut a havon a tobogán*,
kapaszkodik öregapám,
bimm-bumm, biribangó!
Ha kifarol a tobogán,
lemarad az öregapám,
bimm-bumm, biribangó!

Habot szel a csudahajó,
benne csücsül öreganyó,
bimm-bumm, biribangó!
Ha kibillen az a hajó,
fejest ugrik öreganyó,
bimm-bumm, biribangó!

De gurul a velocipéd!**
Tekeri a te facipőd,
bimm-bumm, biribangó!
Ha borul a velocipéd,
messzi röpül a facipőd,
bimm-bumm, biribangó!

Zeng-zuhog a zenebona,
fújja-veri a katona,
bimm-bumm, biribangó!
Ha kitikkad a katona,
lecsihad a zenebona,
bimm-bumm, biribangó!

* kanadai indián szánkó
** a kerékpár elődje,
egy nagy és egy kis
kereke van

CSILLAG ISTVÁN rajzai

DÖME ZSUZSA

Ha ma elmennék hozzájuk

Mami tésztát kelesztene,
tejbe-vajba fűrösztene,
mézescsókkal ébresztene,
haza sosem eresztene.

Papi labdát pattogatna,
síppal, dobbal nagy zajt csapna,
fejemre barackot nyomna,
vele lenni is jó volna –
de ma nem megyek el hozzájuk.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

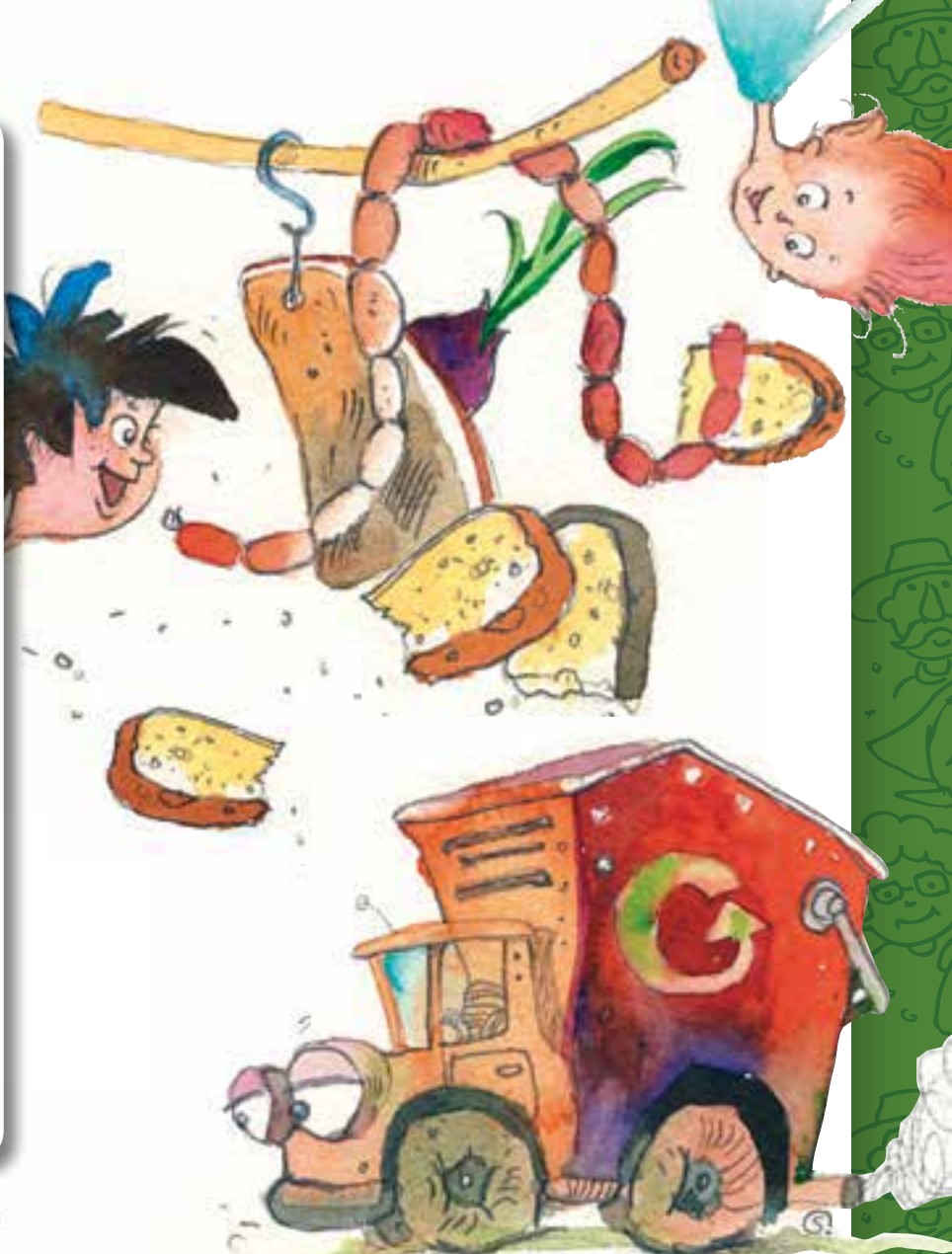
Egészséges vers

Színezékek, ízfokozók nélkül élni volna jó, aransárga tojást tojik nagymamánál tyúkanyó.

Nagymamánál íze van a szalonnának, túrónak, nincsen helye semmiféle fránya ízfokozónak.

Nagymamánál a kenyér is lisztből készül, nem másból, hétarasznyi szárazkolbász kerül le a padlásról.

Vegyszermentes minden-minden, nincsen bennük adalék, ezért eszünk mi meg mindent, nem is marad maradék.

LÁSZLÓ NOÉMI

Szemét-elégia

Csodálatos, csodálatos dolog: üvegszilánkok, konzervdobozok, szétázott papírcsákó, műanyag-palack, szétaposott söröskupak, színes cafattá rongyolt luftballon, majd feketére szárad a napon dióhéj, karton, zokni, almahéj, lerágott csontok, fél kenyérkaréj, kettétört frizbi, bágyadt plüsskutya, rossz billentyűzet, görbe piszkafa, fél gumicsizma, zöld esőkabát újságok közé vackolja magát, a sarkon zord kukáskocsi dohog: „Csodálatos, csodálatos dolog...”

II. Pöcemédesz

Egyik vasárnap Galambdúc Tóbiás a felhőtologatást követően éppen leült volna a toronyba fürjtojásból készült rántottáját elfogyasztani, amikor észrevette, hogy a falu és környéke, ameddig csak ellát, úgy tarkállik a mindenféle bolyhos kupactól, mint egy tollasbált megjárt bársonypelerin. Feltette messzelátó szemüvegét, hogy alaposabban megvizsgálja a kupacokat. A halmok nem másból voltak, mint szemétből. Ebben a pillanatban még sejtelve sem volt arról, milyen fondorlatos terv áldozatává vált falujuk.

Ugyanis, II. Pöcemédesz, minden szemét legfőbb ura és parancsolója, akinek már nem jutott külön ország a földön, kiötlötte, hogy alapít egy országok fölötti, hatalmas birodalmat, a Nagy Szemétuniót. Már el is kezdődött a világméretű hadművelet. II. Pöcemédesz elsőként ejtőernyős osztagait indította útnak, a különféle méretű műanyag bevásárlószatyrokat, zacskókat, zsákokat, terítőket, amelyek úgy szálltak a levegőben, mint rongyos kísértetek, és pillanat alatt beborították az egész földet. Aztán következett a hadiflotta: a pillepalcok bejárták a vizeket az értől az óceánig. A szárazföldi alakulatok sokféle osztagba csoportosultak. A tűzszerész-osztagok égett olajok, használt elemek, radioaktív hulladékok formájában pusztítottak maguk körül. A telefonos, rádiós egységek elszórt kábelekkkel, kivénhedt vagy megunt készülékekkel hálójukba fogták a teljes bolygót. A gyalogság népes hada mindenféle hulladékból állt: levált cipőtalp, törött székláb, lyukas fazék, betontörmelék, foszladozó szalmakalap, lerágott csontok.

Galambdúc Tóbiás azt látta, hogy a szemét már teljesen megszállta falujukat. A folyó hullámain műanyagtartályok himbálóztak, a műanyagszatyrok, -zsákok úgy vágtattak a szél hátán, mint megkerült boszorkányok. Elhatározta, hogy sürgősen megtanácskozza a helyzetet barátaival, Madarász Bénivel, Guruló Gerebennel és Menyét Ábrissal.

– Nem kétséges, hogy veszélyes, világhódító terv áldozatai vagyunk – mondta Guruló Gereben. – II. Pöcemédeszt lapátra kell tenni, és még a nyomát is kisépni a világból, mert ha nem, rövidesen a teljes bolygót egy hatalmas szemétdombbá alakítja.

– Hívjuk össze a falutanácsot, és dolgozzunk ki védekezési tervet – javasolta Madarász Béni.

Délre megszületett a haditerv: mindenki vegyen részt a falu és környéke megtisztításában. Óriási kukákat állítottak fel, a falu határában nagy gödröt ástak hadisírnak.

Délután kettőkor kezdődött a csata. Galambdúc Tóbiás volt a hadvezér, mivel ő belátta az egész csatateret.

A felnőtt férfiak csónakba szálltak, és horoggal, gereb-

lyével, hálóval támadták a hullámok taraján ugráló pillepalack-hadat.

– Akasszátok horogra! Egyet se kíméljete! – hangzott mindenfelől a férfiak csatakiáltása.

A háttérből II. Pöcemédesz rekedt üvöltése hasogatta az alkony csendjét:

– Kacatok, lim-lomok, ócskaságok, ne hagyjátok magatokat! Miénk a jövő!

A folyót betöltő szeméthead kórusban harsogta:

– Győzni fogunk! Éljen II. Pöcemédesz! Éljen a Nagy Szemétúnió!

És ugráltak eszeveszettül, minduntalan kisiklottak a fegyverek útjából. Estére járt, mire sikerült zsákokba kényszeríteni és a kukákba szállítani őket.

A gyerekeket az összevissza röpdöső ejtőernyős lim-lom-osztagok ellen osztotta be Tóbiás.

– Utáááanam! – kiáltotta Fanni a csapat élén, és megrohamozták a járdákat, parkokat.

A sok szakadt, foszló szemét a szelek szárnyán próbált kereket oldani, de a gyerekek derekasán állták a csatát, és délután hatra leterítették az utolsó nájlonzacskót is. Fanni egy átalvetőt kötött pónilova hátára, abba sze-degette a letepert, szárnyaszegett sereget.

Az asszonyok és az idősek a gyalogos-hadakkal küszködtek az utakon, erdőben és saját portájukon. De nekik sem volt könnyű dolguk, mivel egyes szemétkatonák úgy besáncolták magukat, hogy ásóval, csákánnyal lehetett csak kitenni a szűrüket.

A tűzszerész, rádiós, telefonos osztagok ellen Madarász Béni indult Menyét Ábrissal. A hadművelethez nagy körültekintésre volt szükség, mert a kábelek rejtett csapdákat hurkoltak magukból. Ábris bele is lépett az egyikbe, de Béni bicskájával levágta lábáról a csapda rozsdás drótját.

Estére gödörbe került minden könnyen lebomló, természetbarát hulladék, és kukába a környezetre veszélyes szemét. Tisztán ragyogott a falu és környéke.

II. Pöcemédesz pulykavörösen menekült a falu határából. Azzal fenyegetőzött, hogy hadait megerősítve újból visszatér. El is rohant nyomban szövetségeseihez segítséget kérni, hogy felfegyverkezzen, és újabb katonákkal erősítse meg seregeit.

A falutanács úgy határozott, hogy ettől kezdve felvigyázókat és őrköt állít a falu határába, akiknek az lesz a dolguk, hogy ne engedjék be többé körükbe II. Pöcemédesz rongyos-toprongyos katonáit.

A sikeres hadművelet után Fanni és barátai elhatározták, hogy álarcosbállal ünnepelik meg a falu megtisztítását. Mindenki jelmezt öltött magára. Fanni a bál királynőjeként vonult fel pónilován, barátai kíséretében, akik tarka jelmezekben mókáztak, bukfenceztek, cigánykereket vetettek körülötte. Galambdúc Tóbiás égimeszelőnek öltözött, Madarász Béni színes tollseprűnek, Guruló Gereben két-kerekű szemetes kocsinak, Lidi békává varázsolt császárlánynak.

Menyét Ábris jelmeze volt a legmerészebb: mindenféle vacak kacat lógott róla, ő volt a vereséget szenvedett II. Pöcemédesz. Kergette is víg csatakiáltással körbe-körbe a tollseprű, az égimeszelő és egy óriási szemétlapát.

Széchenyi István

A magyar történelemről szóló sorozatom két utolsó hőse Széchenyi István és Kossuth Lajos. Bár a forradalom kapcsán súlyos ellentét támadt köztük, Kossuth fejet hajtott Széchenyi országépítő munkája előtt, és kimondta a jelzőt, amely azóta összeforrt Széchenyi nevével: a legnagyobb magyar.

● A kisdud makkból, ha meg nem romlott, idővel termő tölgyfa lesz, csak senki el ne gázolja

Az ország egyik leggazdagabb és legtekintélyesebb családjának sarja Bécsben született 1791-ben. Édesapjától, gróf Széchenyi Ferencről nemcsak a nagycenki kastélyt és hatalmas birtokrészt kapott, hanem alapos, magyar szellemű neveltetést és a nemzetszolgálat feladatát is. Apja alapította a Magyar Nemzeti Múzeumot, és amikor Napóleon ellen újoncokat toboroztak, bár családonként csak egyet volt kötelező, mindhárom fiát hadba küldte. István 18 évesen már főhadnagy, és a győri vereség szégyenét egyéni hőstettel enyhíti: csónakon végigvez a Dunán, hogy kikerülve a franciákat hírt vigyen tábornokának.

Bátor és tehetséges hadvezér, művelt és eszes diplomata volt. Tizenhét évnyi katonáskodása alatt csatáren és tárgyalóasztalnál egyaránt sok győzelmet szerzett a császárnak, melyekért főkapitányi rangot és egy sereg kitüntetését kapott.

Széchenyi szülei és nagycenki kastélya

Sokat utazott katonaként és magánemberként is. Bejárva a francia, olasz, angol, görög, török városokat, mindenhol az érdekelte, miben nagy az illető ország: irodalom, művészet, építészet, gazdaság. Gyűjtött és tanult, majd hazatérve Magyarországot és Erdélyt is beutazta. Az itthoni szegénység, elmaradottság láttán erősödött meg szándéka: felemelni saját hazáját.

Magyarország nem volt, hanem lesz

Semmi sem emelheti fel anyaföldünket, csak agyvelőnk s kezeink. Legyünk igaz hazafiak, nem annyira szájjal, mint vállal.

Erdélyi útja során kötött barátságot báró Wesselényi Miklóssal, aki társa lett a reformok megvalósításában. Első közös tervük a modern lótenyésztés és a lóversenyek meghonosítása volt. Ennek érdekében Angliába utaztak, majd Bécsben igyekeztek pártfogókat találni. Külföldön jártukban figyelmük kiterjedt minden olyan vívmányra, ami Magyarországot gazdagabbá, boldogabbá tehetné: folyószabályozás, selyemhernyó-tenyésztés.

Az újítást, jobbítást Széchenyi saját birtokainak rendezésével és nemesi társaságának felvilágosításával kezdte. Ez utóbbi ment nehezebben.

Az első pesti lóverseny és díjai, két aranyozott ezüst serleg

Barátja, Felsőbüki Nagy Pál az 1825-ös pozsonyi országgyűlésen keményen vádolta a főurakat, akik a nemzet sorsával mit sem törődnek, vagyonukat külföldön tékozzolják el, az idegen nyelveket és szokásokat a magyarnál többre becsülik. Kérte hozzájárulásukat az akadémia felállításához. A főnemesek pirultak, de hallgattak. Ekkor felállt Széchenyi, és felajánlotta birtokainak egy évi jövedelmét, azaz 60 000 ezüstforintot. Példája nyomán még aznap összegyűlt negyedmillió forint a magyar nyelvet ápoló tudós társaság, az akadémia javára.

Mi a haszna a folyók szabályozásának? Milyen fát kell ültetni a selyemhernyók számára?

Széchenyi, a Magyar Tudományos Akadémia alapítója

● Széchenyi hírét, a lángész csodáit ragyogja minden távol és közel

Ha nincs Hunnia határai közt hazánk, egyebütt e földön többé sehol sincs.

Széchenyi egymaga többet tett azért, hogy hazát teremtsen „Hunnia határai közt”, mint összes kortársa együtvéve. Nagyszabású terveinek megvalósításáért egész lényével küzdött, lázasan dolgozott, nem sajnálta vagyonát, idejét, egészségét. Minden hajnalban fél négykor kelt, katonai rangjáról is lemondott, hogy döntései függetlenek és szabadok lehessenek.

Nem álmodozott és nem szónokolt, hanem mindent bölcsen megtervezett, és kitartó munkával meg is valósított. De bármilyen nagy volt vagyona és tekintélye, szüksége volt a nemeség támogatására is.

Graf Szükinyi István

Széchenyi és Crescence
a Nemzeti Kaszinóban

Legnagyobb ellenállásba a Lánchíd építése ütközött, mert a nemesek előjogait sértette, hogy az átkelésért nekik is fizetniük kellett. De ez csak a kezdet volt, hiszen Széchenyi merész társadalmi reformjai között szerepelt a nemesség megadóztatása, a törvény előtti egyenlőség, a közoktatás, a magyar nyelvű törvénykezés.

Hogy osztályát a nemes célok mellé állítsa, létrehozta az úri társaság beszélgető és szórakozóhelyét, a Nemzeti Kaszinót, Hitel, Világ, Stádium és Hunnia címen négy kitűnő könyvet, a magyar lótenyésztés, nevelés, illetve színjátszás ügyében röpiratokat írt.

Máig ható megvalósítása a Lánchíd, a Tisza és a Duna szabályozása, a Vaskapu-szoros hajózhatóvá tétele, a dunai, tiszai, balatoni gőzhajózás, az első magyar gőzmalom beindítása, az első magyar vasút megépítése. Sokat tett azért, hogy Pest és Buda egyesítésével és kiépítésével megszülessen a világszép magyar főváros.

**Sorold fel Budapest
Duna-hídjait.**

● Értünk hevült, miattunk megszakadt szív

Széchenyi szíve hazájáért „hevült” – és egy asszonyért. 1824-ben ismerte meg Seilern Crescence osztrák grófnőt, Zichy Károly gróf feleségét. Erkölcsi tisztaságra és lelkierejére vall, hogy 12 évet várt, míg feleségül vehette megözvegyült szerelmét. Három gyermekük született. Crescence az országépítésben méltó társa, a betegségben hű támasza volt.

Széchenyi a békés változások híve volt. Heves vitákat folytatott Kossuth Lajossal, mert félt, hogy a forradalom lerombolja mindazt, amit épített, és pusztulásba sodorja Magyarországot. 1848 tavaszán az események Kossuthot igazolták, és emelték vezérré. A március 23-án megalakult forradalmi kormány Széchenyit közlekedési miniszterré nevezte ki. Elfogadja a feladatot, de a Habsburg hatalommal szembeni küzdelmet továbbra is esélytelennek látja. A nemzethalál rémképe lebeg előtte. Nemcsak Kossuthot, önmagát is hibáztatja.

**Te kinek az útját járnád:
a Kossuthét vagy
a Széchenyiét?**

Idegei nem bírják sokáig az önmarcangoló félelmet: szeptemberben elmegyógyintézetbe szállítják. Soha többé nem látta hazáját. 12 évet élt intézetben, a Bécs melletti Döblingben. Itt is a magyar hazafiak szellemi vezére maradt, levelezett, tárgyalt, politikai munkákat írt.

Az 1859-ben Londonban megjelent könyve maró gúnnyal leplezte le a magyargyűlölő osztrák belügyminisztert, Bachot. A könyv hozzájárult a Bach-rendszer bukásához, de Széchenyi tragikus halálához is. A bécsi rendőrség megfenyegette, feldúlta szobáját, elkobozta írásait. 1860. április 8-i tragikus halálát öngyilkosságnak állították be, de minden jel szerint az osztrák titkosrendőrök ölték meg.

Másfél évszázad múlt el azóta, és Széchenyi István még mindig a legnagyobb magyarként él a nemzet szívében. Nem emlék ő, hanem eszme, a közösségért áldozott élet eszméje, amelyre feltekinthetünk, amelyhez mérhetjük céljainkat és eredményeinket.

Zsigmond Emese

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbár napja múl;
Hanem lerázzván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul,
(Arany János)

- **Márciusi megfejtések:** A császár azért törődött az árvákkal, hogy hű alattvalókká neveltesse őket. Zrínyi Péter leánya Zrínyi Ilona, unokája pedig II. Rákóczi Ferenc volt. Nemcsak tollammal (írásaimmal) szerzek hírnevet, hanem félelmetes kardommal is. Míg élek, harcolok a török haddal, és boldogan nyugszom majd hazám földjében. I. István királyunk trónjának egyetlen örökösét, Imre herceget is állítólag vadkan ölte meg.
- **Nyertések:** Fejér Ákos, Zabola; a **gyergyószentmiklósi** Fogarasy Mihály Iskola IV. A osztálya; a **marosvécsi** III. B osztály.

Küzdelem a Lánchídjért

A Lánchíd alapkövetétele. Barabás Miklós festménye

Hídat mindenki szeretett volna. Összekötni a Duna két partját. A két parti várost: Pestet és Budát. A két nagy országrészt: az Alföldet és a Dunántúlt. Úgy, ahogy Széchenyi István javasolta.

Csak hogy azt is tudta mindenki, hogy ehhez sok pénz kell. A bécsi és egyéb bankok adnak talán kölcsönt. De amit adnak, azt vissza is kell fizetni kamatostul. Miből? A hídvámból! Az pedig csak akkor lesz elég, ha mindenki fizet. Nemcsak a gyalogszerrel átbálgató jobbágyok, polgárok, hanem a könnyű kocsijaikon, hintóikon átbogó nemesurak is. És a nemesi birtokokon nevelt jószágokat, az ott termelt bort, búzát, meggyebet sem lehet ingyenesen átszállítani a jövődő hídon.

Hajóhidat addig is vertek a Dunán minden esztendőben. Elvonult, elolvadt a zajló jég, már mentek is rá a folyó vizére. De azon a hídon nemesembertől nem szedtek

vámot. Nem szedhettek, mert az ország törvényei szerint se adót, se vámot nem fizettek a nemesek sehol semmiért.

Meg kellett volna változtatni a törvényeket. Ha megépül az új híd, ott mindenki fizet.

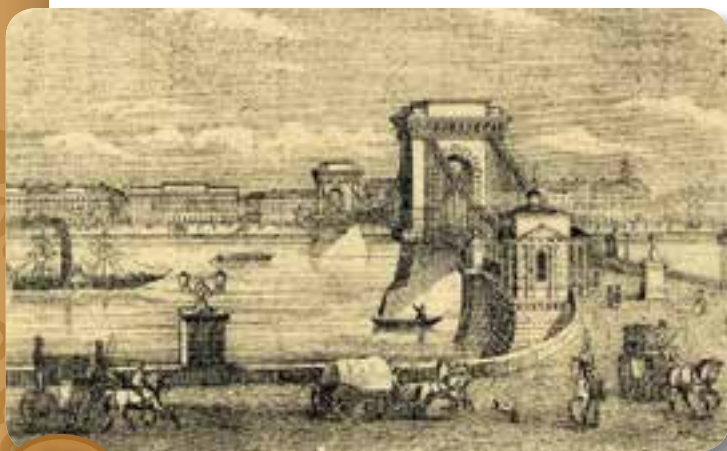
Sok nemes be is látta, el is hitte Széchenyinek, hogy így kell lennie. Különben nem lesz a hídból semmi sem. Az országgyűlés mégsem szavazta meg egykönnyen az új törvényt. Egy gróf kijelentette: ha csak ilyen áron épülhet meg a híd, ő rá nem teszi a lábát, mert ezzel kezdődik a magyar nemesi rend bukása. Hónapokig, évekig folyt a vita. Győzködtek egymást a követek, a hídvám hívei és ellenségei.

Egy öreg nemes is erősen biztattak, szavazza meg az új törvényt. Milyen jó lesz, ha megépül az állandó híd! Télen-nyáron át lehet majd járni rajta!

Az öreg csak a fejét ingatta. Arra gondolt: ő azt a hidat nem sokáig használhatja. Ki is bökte: „Minek már arra a kis időre?”

A törvény mégis megszületett. Széchenyi Angliába utazott, hogy ottani mérnökökkel tárgyaljon. Egy új híd különösen megtetszett neki. Igen, a Dunára is ilyen kellene, egy ehhez hasonló *lánchíd*!

Tárgyalt a híd tervezőjével, az angol William Tierney Clarkkal (viljem tirni klark). Meghívta Magyarországra, hogy ő készítse el a dunai híd terveit is. Egy másik Clarkot, aki viszont skót volt, szintén meghívott. Clark Ádám, ez a szűkszavú, komoly fiatal-

ember lett a munkavezetője a nagy építkezésnek. Volt úgy, hogy ezernél is többen dolgoztak a keze alatt. De maga Széchenyi is rajta tartotta a szemét a készülő Lánchídon. Úgy érezte: ez az ő életének a főműve.

Akkor is ott volt, mikor a tartólánc utolsó darabját akarták felhúzni a helyére 1848 nyarán. Nagy tömeg gyűlt össze a két parton, de ő még közelebb ment. A munkahíd egyik hajójáról nézte, hogyan emelkedik lassan a nyolcezer mázsás acéltartó. Csakhogy az egyik emelőlánc közben elpattant. A tartó lezuhant, rá a hajókra. Széchenyi is egy pillanat alatt a Dunában találta magát. Jó úszó volt, hamar partot ért. Ott Clark Ádám megnyugtatta: nincs különösebb baj. Az emelést hamarosan megismétlik, erősebb láncokkal.

A szabadságharc miatt csak 1849 őszére készült el teljesen a híd. Akkor indult meg rajta a forgalom.

Széchenyi nagy műve ma Budapest egyik büszkesége.

FEKETE SÁNDOR

Széchenyi mesélte

– Ez még akkor történt, amikor az első gőzhajót építettük. A gőzhajó némely részei Angliában készültek, mások Füreden. A sok száz vas alkatrész ott volt lerakva a füredi part gyepén. Egy János nevű csósz őrizte a drága holmit. Előre nevetett magában, hogy fölsülnek ezzel a hajóval az urak. Hajót vasból – mégiscsak bolond az angol!

Odamegyek hozzá, kérdem, mit szólnak az épülő hajóhoz az emberek.

– A szemüket meresztik – válaszolja.

– Magyarázza meg nekik, János, hogy ebből olyan hajó lesz, amelynek a kerekét gőz hajtja.

Meg is ígérte, hogy megmagyarázza.

Néhány nap múlva megint odamegyek hozzá. Kérdem, felvilágosította-e az embereket.

– Fel én! – mondja.

– És mit szóltak?

– Nem hiszik.

– Mondta azt is, hogy kereke lesz a hajónak?

– Mondtam hát.

– No és?

– Azt se hiszik.

– Hát azt megmagyarázta-e, hogy a kerekét gőz hajtja?

– Azt nem.

– És miért nem?

– Mert azt már én magam sem hiszem.

Jót nevetett a társaság, főleg azon, ahogy Széchenyi az öreg csósz beszédmódját utánozta.

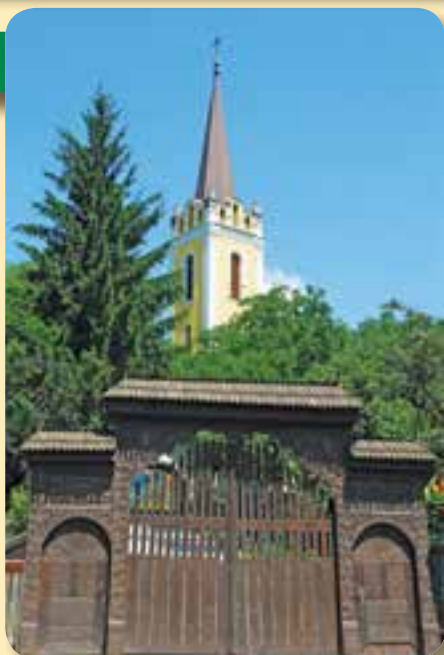
– Hát ilyen a magyar paraszt – folytatta Széchenyi. – Amit a maga eszével fel nem fog, azt ugyan semmiféle uraság szavára el nem hiszi.

Itt születtem

Korond fölött...

A katolikus templom

Az unitárius templom

Mester és művész a korondi fazekas

Korond székely község Hargita megyében. A Sóvidék legnevezetesebb települése, iparművészeti, idegenforgalmi és művelődési központja. Atyha, Pálpataka és Fenyőkút települések tartoznak hozzá.

A Firtos hegy aljában, a Korond vize mellett, kb. 600 méterrel a tengerszint felett fekszik, Parajdtól 11, Székelyudvarhelytől 28 km-re.

A hagyomány szerint a falu először a Szállás nevű hátrészen feküdt, bizonyíthatóan az 1200-as években már templomos hely volt. Nevének első írásos említésével az 1332-es pápai tizedjegyzékben találkozunk *Kurnud*, *Kurund* néven. Az 1600-as évek végére már közel 400 lélek lakta, a legutóbbi népszámlálási adatok szerint a településnek 6005, többségében magyar lakója van.

Korond neve elválaszthatatlan a népi kerámiától. Azon ritka települések közé tartozik, ahol még ma is élő mesterség a fazekasság és a taplófeldolgozás.

A korondi fazekasságot 1613-ban említik először. Kezdetben olcsó, mázatlan használati edényeket készítettek, amelyeket szekereikkel az ország távolabbi sarkaiba is elhordtak. 1893-ban 367 fazekas dolgozott a faluban. Ekkor már mázas kerámiát, dísztárgyakat is kínáltak eladásra a Kárpátokon túl is.

A másik hagyományos mesterség a taplófeldolgozás, amely a világon csak Korondon létezik. A tapló a bükk- vagy nyírfán termő gombaféle. A taplázmesterek csodálatos terítőket, sapkákat, táskákat, dísztárgyakat készítenek belőle. Az 1800-as években kb. 70 család foglalkozott e mesterséggel.

Napjainkban közel 300 család foglalkozik kerámiakészítéssel, 6 család taplómegmunkálással, ezen kívül a lakosság jelentős része a kerámia, taplótermékek és

más ajándéktárgyak eladásából, tehát kereskedelemből él. 36 éve augusztus második hétvégéjén megszervezik a fazekasok vásárát Árcsón (korondi falurész), ahol a mesterek bemutatják legszebb portékáikat.

Korondi séta

Korond a hazai és külföldi turisták kedvelt célpontja. Nemcsak a népművészet teszi vonzóvá, hanem a települést övező csodálatos természet is: a Csigadomb, mely ma természetvédelmi terület, a Likas-kő, Firtos vára vagy a gyógyhatású borvíz- és sóforrások. Az egykori Korond-fürdőnek ma már csak az emléke él, de az aragonit-bánya nyomai megtekinthetők a csigadombi tanösvényen és az aragonit múzeumban. A népi hagyományok tárgyi emlékeit a tájház őrzi, a világháborús hősöknek Benczédi Sándor szobra állít emléket, az iskola előtt álló „Erős várunk nekünk az anyanyelv” című térkompozíció a magyar nyelv tiszteletére készült. Nemrég felújított katolikus és unitárius templomaink a falu központjában magaslanak. Az unitárius templomkertben értékes kopjafagyűjtemény kapott helyet.

A hozzánk látogató vendég mindezeket meglátogathatja lovaskocsival a „korondi séta” alkalmával, vagy a tanösvényeken barangolva, az élményműhelyben pedig ki is próbálhatja az agyag életre keltésének művészetét.

Korond híres szülöttei: Páll Lajos költő, festőművész, Lőrincz Márton olimpiai bajnok birkózó, Molnos Lajos költő, Ambrus Lajos író, szerkesztő, Tófalvi Zoltán történész.

Több mint 300 éves Iskolánkban 900-nál több gyermek tanul a két központi épületben, a három óvodában és a tanyai intézményekben.

Szívesen olvasunk, rajzolunk, kirándulunk, énekelünk, fontosnak tartjuk a hagyományaink megőrzését.

Az árcsói borvízkút

Egész világ ismeri a korondi kerámiát

Bőrnek hinnéd, pedig tapló

Összeállították a III. B és IV. A osztályosok, Tófalvi Csilla és Tófalvi Rozália tanító nénik irányításával

AZ ELSŐ GŐZHAJÓ A DUNÁN

Széchenyi Istvánnak köszönhetjük azt is, hogy útnak indult az első gőzhajó a Dunán. Álmodd magad az 1800-as évek közepére. Ragassz kartont a lap túlsó oldalára, vágd ki a gőzhajót, ezt a sárga négyszöget és a Duna-part látképét. A négyyszög felső, sötétebb csíkját ragaszd a hajó hátára, a Dunán metszsd végig a vastag vonalat, és bújtasd hátra rajta a négyyszöget. Ha felbűg a hajókürt, hajód bátran szeli a hullámokat.

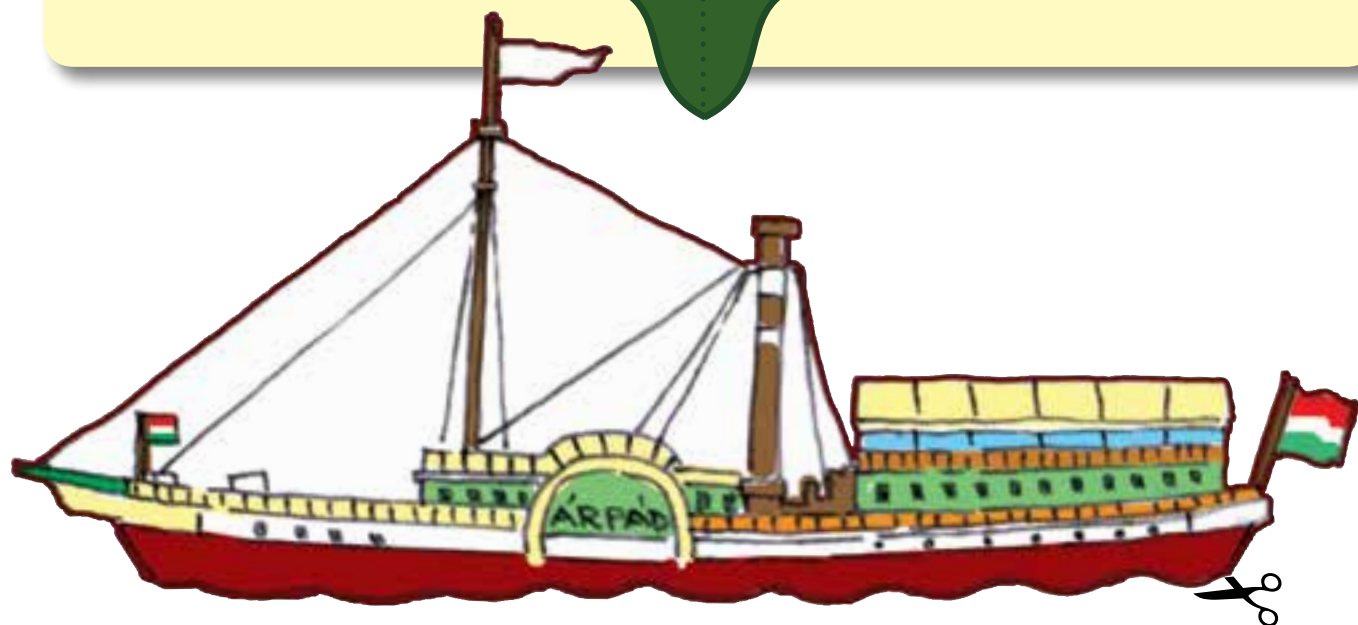
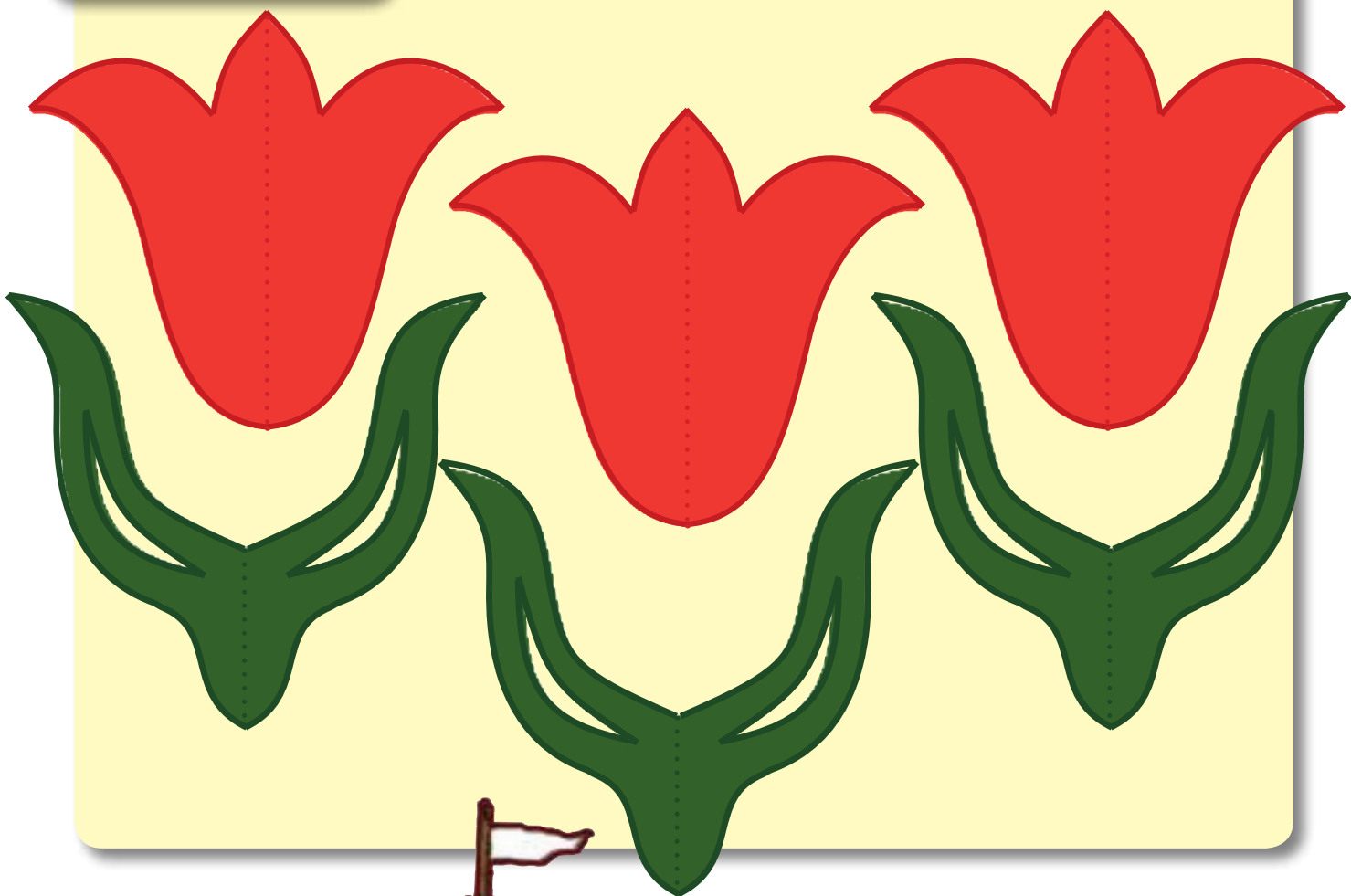

MIKÉNT FOGOM KÖSZÖNTENI?

Gyöngyös-virágos ajándékkal lepheted meg édesanyádat, ha elkészíted Czirmay Júlia, dési tanító néni osztályának kecses tulipánját.

Vágd ki, és hajtsd kettőbe a szirmokat, a leveleket. Fél oldalanként ragaszd össze úgy, hogy háromdimenziós legyen a tulipánod. Hosszú, piros cérna végére fűzz gyöngyszemet, szabályos öltésekkel férceld végig előbb a szár, majd a tulipán középvonalát, végül hurkold meg a cérnát, hogy anya felakaszthassa.

BITAY ÉVA

AZ ÁLLATOK IS JÁTSZANAK

Szaladj, mert elkaplak!

Mondjuk, hogy te vagy Tás, és én vagyok Vuk!

Bizony, nemcsak az embergyermek, hanem az emlős állatok kicsinyei is játszanak.

A játék: tanulás. Gondolatok-e már arra, hogy amikor a kiscica egy fonalgombolyaggal játszik, a támadás, a menekülés, a védekezés és a zsákmányejtés fogásait gyakorolja?

Az emlősök kicsinyei a tárgyakkal és egymással játszanak. Kedves látványt nyújtanak a rókakotorék előtt kergetőző rókafiak, amint lesből megrohanják, és földre teperik egymást. Eszünkbe jut-e, hogy a vidáman hancúrozó kölykök ilyenkor a zsákmány becserkészésének, lerohanásának és elfogásának fortélyait gyakorolják? Arról, hogy ilyenkor nem történik sérülés, a „játékszabályok” gondoskodnak: a résztvevők „játékarcot” öltenek, így már a pofácskájuk is elárulja, hogy nem komoly a támadás, csak játék. A közelben tartózkodó szülők is rögtön közbelépnek, ha valamelyik kölyök durváskodni kezd.

A játék tehát az életre való felkészülés iskolája. A kölyökkorukban befogott, és emberi környezetben felnevelt állatok természeti környezetükben nem találják a helyüket, mivel nem ismerik az életben maradáshoz szükséges fortélyokat, azaz „nem jártak iskolába”.

Nemcsak a kölykök – a fiatal felnőttek is szeretnének játszani, a szabad természetben azonban már nincs rá lehetőségük, mivel állandóan készenlétben kell állniuk a támadásra vagy menekülésre, a zsákmány elejtésére, másrészt takarékoskodniuk kell az erejükkel, ezért feleslegesen nem ugrabugrálhatnak.

KISKÓPÉ

Te hogyan szoktál játszani a kiskutyáddal vagy más háziállatoddal?

Márciusi megfejtések: Az énekesmadarak és sok más állat életterét, az erdőt, a parkokat, a kerteket kell megőriznünk.

Nyertesek: Demeter Hanna, Körtvélyfája; Páll Hanna, Sepsiszentgyörgy; Keresztessi Csilla, Szabéd.

Más a helyzet az állatkertekben, ahol nem fenyegeti őket veszély, és mindent készen kapnak, ezért az állatkertek lakóit gyötri az unalom. Tudják ezt a gondozók, és munkára fogják védenkeiket: a banánt meg kell hámozniuk, a magvakat össze kell keressélniük, a csontokat, ágakat le kell rágniuk. Az értelmesebb állatok esetében külön szórakoztatásukról is gondoskodnak: egy 6 éves orrszarvú naponta kb. 50 percig labdázott, egy 10 éves elefánt pedig vidáman karikázott egy autógumi-abronccsal.

Az állatok között is vannak vásott kölykök. Az állatkertek csimpánzai feltehetően éppen olyan jól szórakoznak a ketrecük előtt nevetgélő embereken, mint azok őrajtuk. Az egyik vásott majomkölyök ártatlan pofával a rácshoz jött, s amint egy gyanútlan, szemüveges látogató elérhető közelségbe került, hirtelen lekapta a szemüvegét, és elfutott vele. Az állatkert vezetősége figyelmeztető táblát akasztott a ketrecre: *Figyelem! Gyűjtjük a szemüvegeket!* Hamarosan egész doboznyi ócska szemüveg érkezett az állatkert címére!

Ennyi erővel halat is fagyaszthattak volna bele

Azért hordják, mert rajta keresztül nagyobbak látszik a banán?

MIT GONDOL...

A márciusi képünkhöz érkezett ötletekből:

a gepárdmama? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Mégis jó, hogy nem mentem el a buliba. A többiek biztosan teknőig áztak.

Bodoni Róbert Szilamér, Szováta

Úgy várom már anyut, remélem, nem ázott meg ebben a nagy esőben!

Egyed Zsolt, Lövete

Kapcsolja már be valaki az ablaktörlőt, mert ezen a párkányon nem találok a gombokat.

György Alexandra, Lövete

ILLIK RÁ A TOPÁNKA

Illik rá a topánka, ez az igazi mátka – turbékolják a galambok, amikor Hamupipőke lábán ragyog a kristálycipellő. Készülhetett selyemből vagy fából, finom szattyanbőrből vagy vasból, a lábbeli minden korban védett, melegített, és követte a divat hóbortjait is.

Nyírfakéreg bocskorom, cserfakéreg papucsom... Az őskorban és ma is készül cipő fűből, fából, háncsból, nemezből. Ezt a finn papucsot nyírfakéregből fonták.

Egyiptomban a fáraók sarujára hatalmuk jelképeit, a rabszolgákéra gazdájuk jelét festették.

Tudnál-e fogócskázni a hagyományos indiai fapapucsban? A fakírok még szegekkel is fokozták az „élvezetet”.

A középkorban a hosszú cipőorr volt a divat, ám törvény szabályozta, hogy ki mekkorát viselhet. A nemesek – hogy lépni tudjanak – cipőjük felkunkorodó csőrét a lábszárukhoz kötötték.

Melyik európai népviselethez tartozik hozzá ma is a facipő?

Ne hidd, hogy ez Hamupipőke topánkája! Férfiak viselték a francia Napkirály, XIV. Lajos korában.

A magasított talpat a velencei, a japán, a török hölgyek nemcsak azért viselték, hogy királynői legyen a termetük, és finoman tipegjenek, hanem azért is, hogy ruhájuk ne érjen bele a sárba, koszba.

Ki viseli a rámás, a sarkantyús, a hétmérföldes, a cowboy csizmát?

A legkegyetlenebb cipődivat a kínai nőket sújtotta ezer éven át. Hogy kicsi maradjon a lábuk, kiskoruktól szorosan bepólyálták, nyomorékká torzították.

A sokféle lábbelinek sokféle neve van. Keresd ki a szövegben szereplőket, és gyűjts magad is néhányat.

A kínai nők a hagyomány, Lady Gaga és követői a feltűnés kedvéért kínozzák lábukat.

Cipők a szerelem rabjainak, autóbölgöknöknek és lóbarátoknak.

Megfejtések – furcsa házak: Nemezsátor: jurta; eszkimó jégkunyhó: iglu; indián bőrsátor: tipi; kínai csónakkunyhó: dzsunka. Otthonosság szerint: épület, ház ♥, lakás ♥♥, kuckó ♥♥♥, otthon ♥♥♥♥. A prágai épület neve: Táncolóház, Csavar-lak, Görbetükör-ház. **Nyertesek: Merk Eszter, Nagykároly; Manases Ingrid, Torda; Jakab Erik, Marosvásárhely.**

**Havonta
3 díjat!**
SOROSI · 74. ki.

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

És szívemnek nincs szebb / kívánsága, vágya, / csak hogy őt az Isten... – az anyák napi vers zárósort vagy a túloldalon levő színes feladat megoldását várjuk minden pályázni vágyó olvasónktól.

A Rejtvénykirály

Havonta
5 díjat!
sorsoljuk ki!

VÍZSZINTES

1. A megfejtés
4. Kerti szerszám
7. Jobb párja
8. Nem tilt
10. Melyik irányba?
12. Jenei Ottó név-
jegye
14. Mogorva, zord
16. Sértetlen
18. Együtt haladó
emberek cso-
portja
20. Nevet
22. Vízparti növény
24. Becézett Edvárd

3. Benedek ...,
mesemondónk
4. Fa nyúlványa
5. ...-haj, dínom-
dánom
6. Régi
9. Kémiai elem,
világító üvegcső
készül belőle
11. Cigány
13. Háború ellentéte
15. ... a lelke
mindennek
17. Iskolai bútor
19. A környező
terület látványa
21. Római 101
23. Láda fele!

FÜGGŐLEGES

1. Kutya
2. Hozam vége!

VAJNÁR ILONA
rejtvénye

1	2	3	R	SZ		4	5	6
7				8	9			
	10		11			12		
13	B		14			15		N
16	17		18			19		
20		21				22		23
24				Á	L			

NYERTESEK

A márciusi rejtvénypályázat megfejtései: *Mi valánk a legelső, kik tenni mertünk a honért. A fagylatos.* Nyertesek: Burián-Gurzó Nimród, Magyarlóna; a székelyudvarhelyi Orbán Balázs Iskola III. B osztálya; a héderfái III.; a kémeri II. B; a kézdiszentkereszti II. osztály.

TI KÜLDTÉTEK

1

Vereş Minola, Dés:
kedvenc hónapom.
1. Lángja, füstje van
2. Női énekhang
3. Éltető folyadék
4. Anya párja 5. Nem
édes 6. Csend ellentéte

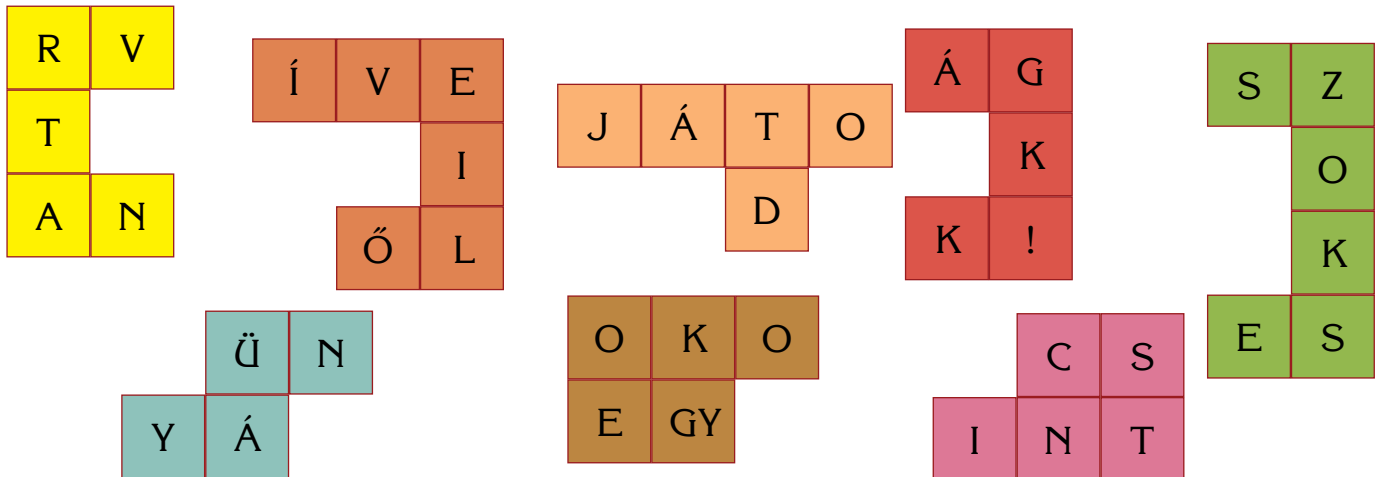
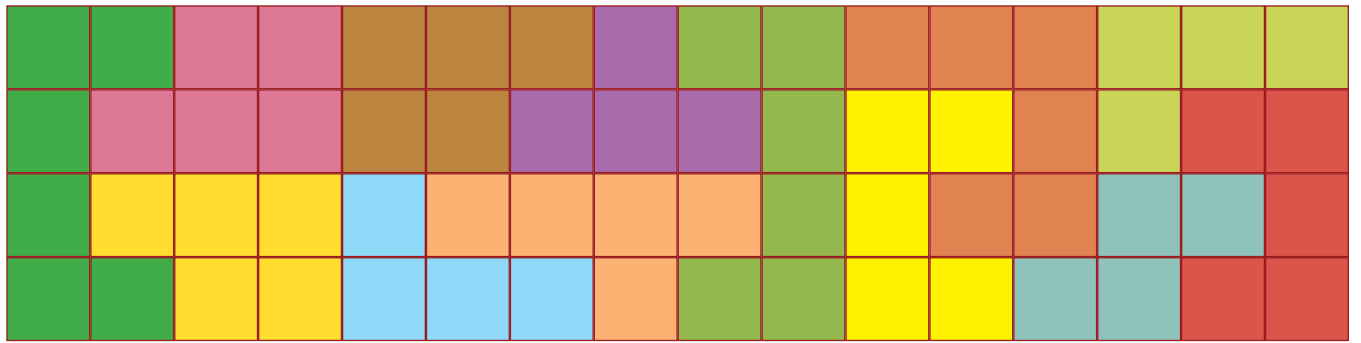
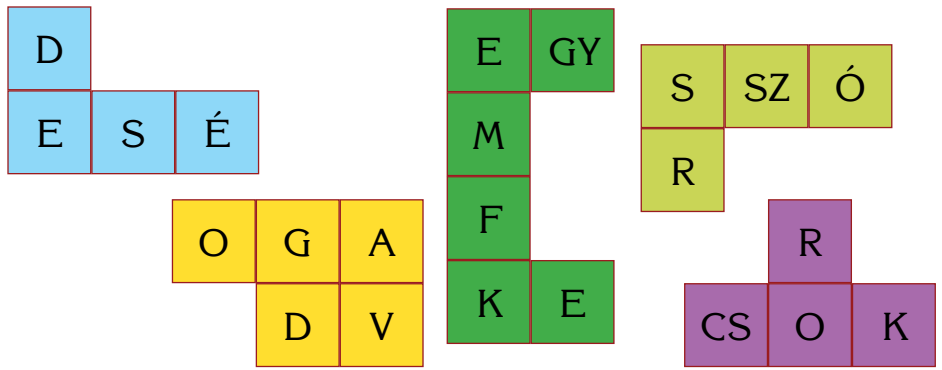
1		Z
2		
3		
4		
5		
6	A	

2

Szilágyi Anna,
Magyarlapád:
májusban őket
ünnepeljük.
1. Ezt akasztják a
nyakadba, ha nyersz
2. Ötös hangszer
3. Cincogó állatka
4. Ragadozó madár
5. Becézett Andrea
6. Félős állat
7. Értékes fém

1			M
2			
3			
4			
5			
6	NY		
7			NY

Másold át a hálóba a betűket a mozaikdarabokról.
 Segítenek a színek.
 A megfejtés egy anyák napi versike két sora.
 Beküldte
Antal Laura Tímea,
 Dicsőszentmártonból.

1		P		
2			LY	
3				
4	Á			
5		M	Á	
6				
7				
8	K			I

3

Forai Brigitta,
 Maroskeresztúr:
 tavasszal bukkan elő.
 1. Írunk, rajzolunk rá
 2. Illatos tavaszi virág
 3. Ló többes száma
 4. Szemével érzékeli 5. Ilyen rétes is van 6. Ilyen az idő, ha nem felhős 7. Ehető is, bolond is van belőle 8. Nagyon régi

Údvardi Kincső,
 Sepsiszentgyörgy

Az anyuka oktatja a kislát:

– Étkezéskor soha ne nyúlj át az asztalon, ha szükséged van valamire, hiszen nyelved is van.

– Ez igaz, anya – válaszol a gyerek – de a kezem hozszabb.

.....

– Mindenkinek azt ajánlom, hogy nyitott ablakkal aludjon.

– Ön orvos?

– Nem, betörő vagyok.

.....

– Milyen volt a tavalyi nyár felétek, komám?

– Olyan meleg volt, hogy fagyalattal kellett etetni a tyúkokat, nehogy főtt tojást tojjanak.

.....

– Mondd meg, Peti, ha hús kifli 40 lejbe kerül, mennyit fizetünk egy kifliért?

– 2 lejt.

– Hogy számoltad ki ilyen gyorsan?

– Sehogy. Az előbb vettem egy kiflit a sarki boltban.

.....

– Peti, ha van nyolc szem cukorkád, és a testvéredéből hozzáteszel még négyet, mi lesz az eredmény?

– Óriási verekedés, tanító néni.

.....

– Milyen az új kutyátok?

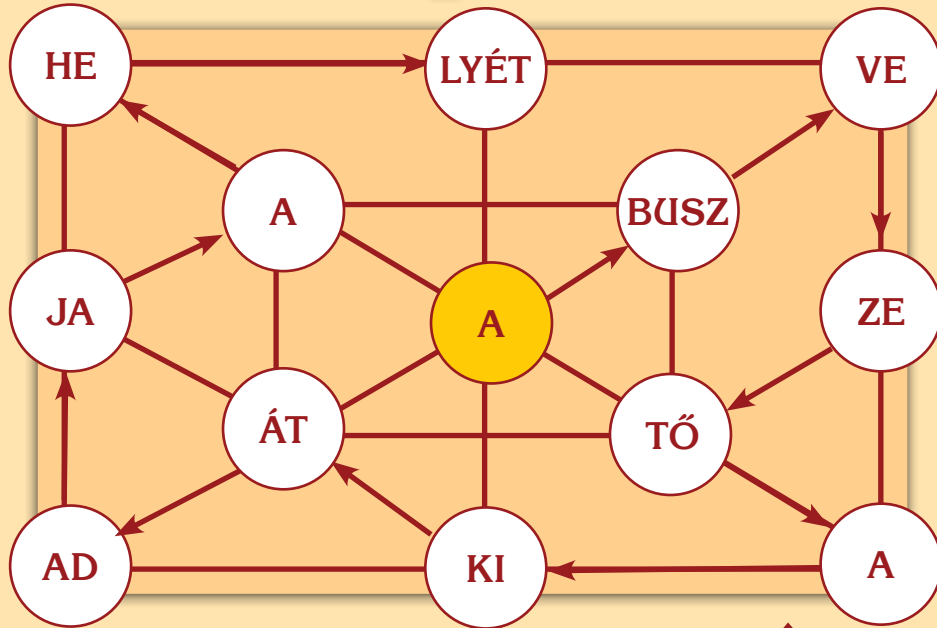
– Nagyon jó házőrző. Ha zajt hallunk, felébresztjük, és ő máris ugat.

ÁPRILISI MEGFEJTÉSEK

1. Húsvét
2. Orgona
3. Locsoló
4. Rózsavíz
5. 10

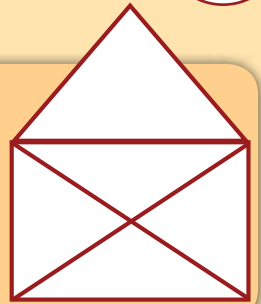
TALÁLD KI! 4

Ki az abszolút udvarias? Indulj a sárga A betűtől, kövesd a nyilakat, és olvasd ki a választ.

5

Próbáld megrajzolni a házikóhoz vagy nyitott borítékhoz hasonló rajzocskát egyetlen vonallal, vagyis úgy, hogy egyszer sem emeled fel a ceruzát a lapról, és nem ismételsz meg egyetlen szakaszt sem.

6

Képrejtvények. Segít a keresett szó meghatározása.

mesterség

egy madár

K=S

ZZZZZ

konyhai edény

CS CS CS CS

ÉÉÉÉÉ

eső, hó

Szólj, szám!

1. Néha állatok tulajdonságaival jellemzünk embereket. Mit jelentenek a következő összetételek: rókaelkű, orosz-lánszívű, nyúlszívű, galambepéjű, madárcsontú, madárelkű, farkastörvény, krokodilkönny, csigavér, birkatürelem.

2. Nyelvünk finom műszer. Nem mindegy: este érkezett, az este érkezett, este érkezik; nyáron épült fel, a nyáron épült fel, nyáron épül fel. Pontosítsatok, mikor is? Használjátok helyesen.

3. Nyelvünk csupa játék. A viccek nagy része épp a szavak tréfás félreértésén alapul. „Lőjétek le a viccet”, azaz írjátok át az alábbi mondatokat úgy, hogy jelentésük megmaradjon, de a szójáték eltűnjön. Tiszta víz a ruhám, és ez a te lelkesen szárad. Mostanában olyan ritka a szép dús haj.

Márciusi megfejtések: 1. Mindkét szóalak helyes: a ruhát szabja, éles a szablya. 2. Mozsárágyú, nagy(öreg)ágyú, rézágyú, vízágyú, viharágyú, löveg, pattantyú. Vívókard, díszkard, lovagi kard, kétélű kard, huszárkard, jatagán, pallos, szablya, tőr, szamurájkard. 3. Átesett, mint huszár a lován. Áll, mint huszár a szélben. Bízik, mint katona a lovában. Katona volt, legyet se lőtt. Rossz katona, aki nem bírja a fegyverét. Ki haláltól fél, ne legyen katona. Szebb az elesett, mint a szökött katona. Lagzi után a szó, csata után a hős megsokasodik. Madár röptében, ló futtában, hős csatában ismerszik meg. Ha békét akarsz, készülj a háborúra. Jobb a tisztességes háború, mint a színlelt barátság. **Nyertesek:** a kolozsvári Apáczai Csere János Líceum III.; a székelyudvarhelyi Móra Ferenc Iskola IV. B; a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola III. G osztálya.

Szó-móka

Hogyan lehet egyszerűen repülőt hajtogatni?

– Repülő, repülő, repülő,...

.....

– Pistike, ne vedd le a cipődet!

– Ha-ha-ha.

.....

– Pistike, vedd meg az ágyat!

– Fúj, ágy!

.....

– Mit csinál az úrhajós, ha szomjas?

– Úrkutat ás.

Maszat Művész Eolvastam – lerajzolom

Májusi díjazottak: a kolozsvári Református Kollégium II. osztálya (*Állatmesék*, Salánki Anna rajza – 1); Opriş Júlia, Dés (*Kányádi Sándor: Margaréta* – 2); Horváth Arabella, Dicsőszentmárton (*Mirkó királyfi* – 3).

1

2

3

Levelező

Szeretnénk, ha ezt a Napsugárt édesanyáddal együtt olvasnád el, ugyanis neki szól legfőbb májusi üzenetünk: nélküle nem lennél te, nem lenne a Napsugár, nem lenne élet. Adjon a Jóisten közösségünknek sok édesanyát, az édesanyáknak nagyobb megbecsülést, egészséget, erőt, derűs kedvet.

Köszönjük leveleiteket: **Gergely Rita**, Kolozsvár; **Kovács Norbert**, Zilah; **Jakabfi-Bíró Csenge**, Székelykeresztúr; **Harai Júlia**, Zabola; **Rigó Eszter**, **Gombocz Nóra Zsuzsanna**, **Siklódi Hunor**, **Nagy Andrea**, **Nagy András**, **Kiss Kinga**, Marosvásárhely; **Cărnărașan Róbert**, **Sógor Aranka**, **Torda**; **Magyar Elektra Alexandra**, Sáromberke; **Opra Melinda**, Kézdiszárzpaták; **Bozinger Cintia**, Csanáros; **Bertók Eszter**, Monó; **Opris Vivien**, Nagyvárad; **Tompa Ferenc**, **Verestóy Évike**, Székelyudvarhely; **Fülöp Lilongó**, Sükő; **Kispál Kriszta Edina**, **Bălășoiu Rebeka Mária**, **Keresztes Tímea**, Brassó; **Demény Eszter**, Szováta; **Cornea Kincső**, Marosfalu; **Lukács Gergő**, Gyergyócsomafalva; **Tófalvi János**, Korond; **Nagy Yvett Beatrix**, Székelytompá; **Hám Endre**, **Kaplony**, **Tankó Kristóf**, Hidegség; **Bogya Stefánia**, Kraszna; a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola III. E, a R. Guga Iskola III. C; a kolozsvári Apáczai Csere János Líceum III.; a gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola III., IV. A, a Fogarasy Mihály Iskola III. C, IV. A, B és C; a nagyvárad Szacsvey Imre Iskola IV. B; a szatmárnémeti Művészeti Líceum III. B; a szászrégeni A. Maior Iskola III. B; a zilahi I. Maniu Iskola IV. B osztálya; a csíkdánfalvi III. SbS, IV; a csíkkozmási IV.; a szilágynagyfalusi III. C; az avasúvárosi IV. B; a bihari III. B és C; az erdőszentgyörgyi III. C; a csíkdánfalvi III. SbS; a szalárdi IV. B; a margittai III. A; a nagyernyei IV. A; a zabolai IV. B; a kovásznai III. B; az ivói III.; az ozsdolai IV. B; a málnásfürdői IV., a csíkszépvízi IV.; a dési III. D; a tordai IV. osztály; **szilágyfőkeresztúri, koronkai, magyarlapádi olvasóink.**

- **Varga-Lukács Katalin** haranglábi I. és IV. osztálya kíváncsian várja a Szivárványt, a Napsugárt, a Napsit és a Műsorfüzetet, ki-ki kora szerint. Tavasztündérnek viszont mind egyformán örülnek.

- A mikolai kisdíjakok büszkén ünnepeltek Március 15-én, együtt szüleikkel és tanítóikkal, **Barna Boglárkával**, **Bakos Annával**, **Szilágyi Renátával** és **Prikop Katalinnal**.

- **Csiki-Mákszem Enikő** egymaga tanítja a vízaknai összevont elemi magyar osztályokat. A Napsugárt, a Szivárványt érdeklődéssel olvassák. A képen büszkén mutatják az édesanyáknak készített ajándékukat.

• Büszke lehet **Alföldy Andrea** főszervező: a **15. nagyvárad** Mesevetélkedő felejthetetlenül vidám és színvonalas volt. A fődíjat, az illyefalvi Napsugár-tábort **Gábor Éva** érmihályfalvi csapata, két különdíjunkt pedig **Szilágyi-Székely Melinda** magyarlapádi és **Gönczi Annamária** szilágynagyfalusi mesevitézei nyerték.

• **Kőrösi Mária** tanító néni lelkes szervezője a **szalárdi Petőfi Sándor Szavalóversenynek**, amelyen az idén 11 település tanulói vettek részt. A Napsugár különdíjait a **szalárdi Kőrösi Bence**, a **jákóhodosi Nagy Adrienn** és a **hegyközpályi Nagy Péter** kapta.

• *Vizet, vizet, mert meghalok* – kiáltja a világszép **Nádszál kisasszony**, és kiáltja nemsokára a **Föld is**, ha nem vigyázunk. A **lővétei III.** A osztály és **Mag Ottilia** tanító néni a víz világnapja előtt egy hónapon át ezzel a témával foglalkozott. **Ferencz Barbara** rajzán még nem szomjazik a természet.

• Élmény volt az elmúlt hónapok **Szólj, szám!** feladatait közösen megoldani. Köszönjük nektek! Szép tavaszt kívánunk a Napsugár olvasóinak – **Úrsan Anna** tanító néni és **gyergyóditrói** negyedikesei.

• **Jenei-Szenner Emőke Szende** magyarpéterlaci tanítványainak választott tantárgya a kibédi népmesekincs. Papírbábokból, természetes anyagokból elkészítették kedvenc mesejeleneteiket, és kiállításon mutatták be a szülőknek.

FOND FÜZÉRBE, KARIKÁBA

Népszerűség-díjat nyerhetne ez a kosárka, hiszen ezzel köszöntötték az édesanyákat **Somogyi Piroska szilágy-nagyfalusi**, **Szigeti Éva zabolai** tanítványai, és ez volt egyik dísze, ajándéka az **Alföldy Andrea** tanító néni által szervezett Mesevetélkedő nagyváradi országos döntőjének is.

Mi a különbség? **Bíró Czeccília**, vajdahunyadi tanító néni egyrétegű papírcsíkot vagdosott be, pödört kifele, majd tekert csigavonalban a zöld papírszárra. **Tarcsafalvy Mária-Magdolna** tanító néni kápolnásfalvi kisdíákjai előbb kettőbe hajtották, úgy vagdosták be a papírcsíkot, és a szárra tekerve kicsit összeborzolták a jácint dús fürtjét.

Kiss Dána tanító néni osztálya a **szászrégeni P. Maior** Líceumból megtanít téged is erre a különös festésmódra: a rajzlapot fedd be színes zsírkréta-foltokkal, dörzsöld át csipetnyi liszttel, kend be fekete temperával, s ha megszáradt, fogpiszkálóval kapard le a fedőréteget a kívánt minta szerint.

Ki nem találjátok, mivel színezték a szívet **Huszár Ágota** tanító néni **avasújavárosi** negyedekesei. A színes ceruza hegyzésekor keletkező reszeléssel.

Pap Enikő Erzsébet tanító néni **koronkai** negyedekesei pödört papírcsík-figurákkal díszítették az ékszerartó dobozt.

Gyöngybokréta anyának. Kezdőknek való, nagyobb gyöngyszemekből, drótra fűzték a szép kis virágcsokrot Fügedy Anikó tanító néni margittai nebulói.

Szabó Irén tanító néni gyulakuti osztálya a pompás virágokat színes papírcsíkokból, a vázát tépdesett csomagolópapírból ragasztotta.

KÖSZÖNTJÜK AZ ÉDESANYÁKAT!

Nemezből készítettek puha tapintású tulipánt méntelki (Magyarország) olvasóink és filcből Szabó Adél tanítónő geryeszegi negyedikesei.

A háttér és a rajz, a kollázs összhangjára is figyeltek László Enikő tanítványai a marosvásárhelyi Európa Iskolában, amikor megalkották csodaszép virágaikat.

A galacsin-virág annál szebb, minél kisebb szalvétagombókból ragasztod. Tolnai Rózsa tanító néni szilágyfőke-resztúri osztályának volt türelme százszám gömböcskével színezní a tulipánt.

Írkafirka

Szeretem, amikor kedves,
Szeretem, amikor jóságos,
Szeretem, amikor meghallgat,
Szeretem, amikor megmosdat,
Szeretem édesanyámat.

Márton Boglárka,
Apáca

Kiskoromtól fogva már
Gondolok én mindig rád.
Szeretlek én nagyon téged,
Te vagy nekem az élet.
Mint a hó a hidegben,
Nem hagylok el, ígérem.

György Zsófia,
Marosvásárhely

Illés Vanessza,
Gyergyószentmiklós

Anyu szelíd,
A szél simogatja
Gyöngé hajszálait.
Ahogy barna haját
Fújdogálja a szél,
Vele még a
Kismadár is beszél.
Anyu szelíd,
Virágokkal beszél,
Jó barátja a nap,
Felhő s a szél.

Palkó Hanna,
Szilágysámszon

Ezt a két oldalt az Elovastam
– lerajzolom pályázatra beérke-
zett rajzokkal illusztráltuk.

Brustur-Buksa Beatrice,
Korond (Lázár Ervin:
A Négyszögletű Kerek Erdő)

Szekeres Ákos, Csik-
dánfalva (Ambrus Lajos:
A gyalogkirály)

Finna Enikő tanító néni tordai kisdíákjai:

Édesanyám szeme tükre az én lelkemnek,
simogató keze mindig meggyógyít engem.

Manases Ingrid Zselyke

Mikor kell egy jó tanács, fordulj bátran őhöz,
összeszid, de az nem árt, ő az én édesanyám.

Bányai Attila

Te szeretsz, én szeretlek, örökké együtt maradunk,
Mint Micimackó és Róbert Gida,
Mert te szeretsz, és én szeretlek.

Finna Ágota Enikő

Böjte Elisa, Marosvásárhely
(Anna Sewell: *Fekete szépség*)

E lapszám támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Az én édesanyám fényt visz az életünkbe.
Mindig gondol ránk, ha betegek vagyunk, ha
iskolában vagyunk. Akkor is szeret minket,
ha valami rosszat csináltunk.

Kányádi Kármén Orsolya, Úzon

Búzási Noémi tanító néni osztálya a nagyváradi Szacsvay Imre Iskolából:

Az én anyukám tehetséges,
Neki semmi sem nehézkes.
Osztálya mellett
Ránk is van ideje,
S a sok munka mellett
Soha nincs melege.
Tehát lehetséges,
Hogy Mami a nevelésben
Tehetséges.

Márton Ágnes

Édesanyám oly szép,
Akár a csillagos ég!
Keze bársony, haja selymes,
Tekintete csillám,
Léptei halkak.
Jószívű, adakozó
És szeretetben teljes.
Odabújni hozzá olyan,
Olyan kedves!

Külüs Orsolya

Az én anyukám mosolygós,
Segít nekem mindenben
Nagyon-nagyon szívesen.
Elvisz minket akárhova,
Játszótérre vagy a parkba.

Csongvay Réka

Anyukám van nekem,
de olyan anya,
hogy megvéd engem,
ha leszáll az éjszaka.
Nappal játszik, hadonászik,
s ha szükség van,
nem hiányzik.

Lászlóffy Botond István

Cornea Kincső, Marosfalu
(Arany László: Az őzike)

Eljött a tavasz,
Énekel a madárka,
A tavaszt hívogatja.
A kisállatok megszületnek,
Gyorsan felcseperednek.
Hóvirágok, szép virágok,
Tavasz hirdetői,
Madarak hívogatói.

Érsek Bettina Tímea,
Bethlenszentmiklós

Dénes Erika, Ivó
(Felix Salten: Bambi)

Ianoş Erzsébet tanító néni osztálya küldte a szatmárnémeti Bălcescu–Petőfi Iskolából:

Zöldell már az erdő,
madárdaltól hangos,
örülnek, mint én is,
mikor az év tavaszt hoz.

Haiduk Denis

Messze, messze a réteken
Kék nefelejcs nőtt hirtelen,
Bársonyos és gyönyörű,
Mint a kék ég, tündöklő.

Birgiszer Helga

Eljött a tavasz, aztán a nyár,
A derűs égre lepke száll,
Virágozik már fa és bokor,
A méhecske duruzsol.

Úrbán Tamás

A tavasz már eljött.
Csodálatos minden,
Fecske úrfi csicsereg,
A levelek rügyeznek.

Erdei Diána

Nisztor Enikő tanító néni szászrégeni kisdiákjai az A. Maior Iskolából:

Adtál nekem rengeteget:
meleg mosolyt, szeretetet,
örömteli pillanatot,
ölelést és boldog napot.

Kolcsár Boglárka

Édesanyám, kicsi szívem,
illatos, szép virágom,
köszöntelek ezen a napon
illatos bokrétával.

Covaciu Izabella

Az én anyukám
A legszebb csillag,
Minden napra ezer
Csokor virágot érdemelne.
Most e versem azt jelentse:
nem hagylak el sohase.

Bakos Rolland

Címlap:

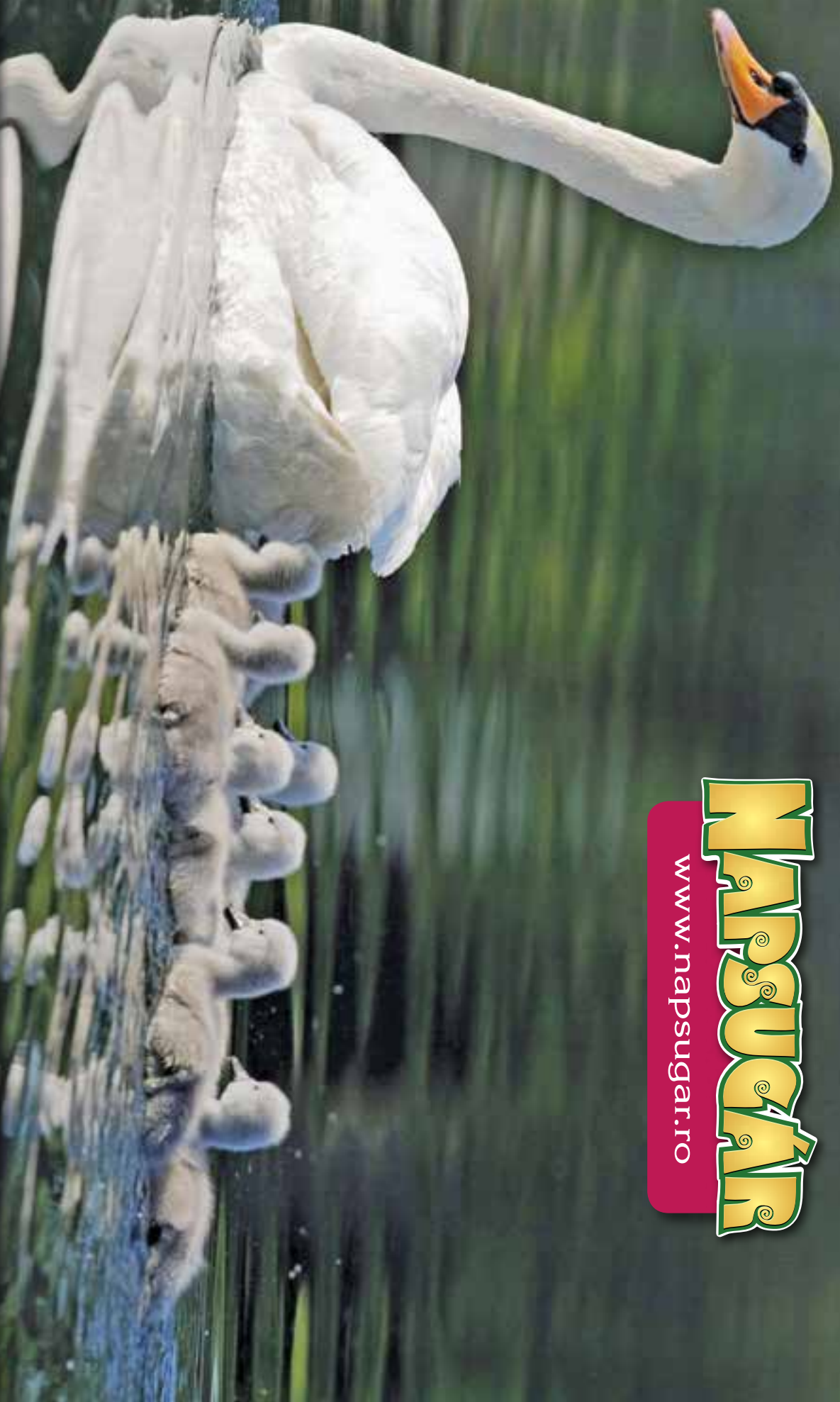
Arad, Szabadság-szobor.
JÁNOSI ANDREA rajza.
Az aradi Csiky Gergely
Főgimnázium IV. osztálya

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér. Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. **Megrendelhető a szerkesztőség címén:** 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101. E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001. **Alapokárátakövetkezőbankszámlávarárjuk:** ContIBANRO45RNCB0106026602080001 B.C.R., SÚC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622 **Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában.** ISSN 1221-7751

NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

ANYU, HA MEGNÖVÜNK, MI IS ILYEN
KARCSÚ-HÓFÉHÉREK LE SZÜNK, MINT TE?

9 771221 775008 14651

Ára 3 LEJ, 400 FT